

Учителі використовують інтегроване навчання, інтерактивні технології, групові форми навчальної діяльності, проводять індивідуальні консультації, навчають необхідним навичкам тощо.

Отже, наші вчителі використовують всі можливості для створення комфортних умов навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність. Учителі та учні активно співпрацюють у команді, навчають і навчаються скрізь і будь-коли, зростають у соціальних мережах, завжди мобільні, комунікабельні, підтримують один одного.

Ірина Воротникова,
завідувач кафедри природничо-
математичної освіти і технологій
Інституту післядипломної освіти
Київського університету
імені Бориса Грінченка,
кандидат педагогічних наук, доцент

Результати опитування педагогів щодо якості природничо-математичної, технологічної та інформатичної освіти в умовах воєнного стану

Відповідно до Державного стандарту базової повної середньої освіти метою природничої, математичної, інформаційної та технологічної освітніх галузей є формування в учнів природничо-наукової, математичної, технологічної, цифрової як базових та відповідних предметних компетентностей для формування обов'язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу на основі діяльнісного, інтегративного, особистісно-орієнтованого, дослідницького,

проблемно-ситуативного, диференційованого та рефлексивно-го підходів до освітнього процесу. В умовах воєнного стану забезпечення якісної природничо-математичної, технологічної та інформатичної освіти є основними компонентами освітнього процесу.

Відповідно до опитування Управління якості освіти думка вчителів щодо успішності учнів в природничій та математичній галузях відрізняється зокрема вчителі сіл вказують на покращення рівня засвоєння знань учнів у 2022–2023 навчальному році, в той час, як вчителі міст зазначають погіршення знань в порівнянні з 2021–2022 роком [1, 55].

Кафедрою природничо-математичної освіти і технологій Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка проведено опитування освітян столиці щодо факторів впливу на якість освіти та навчальних досягнень учнів в умовах війни.

В опитуванні взяли участь 198 вчителів математики, фізики, хімії, біології, природознавства, інформатики, трудового навчання, основ здоров'я та 10 керівників закладів освіти (рис. 1):

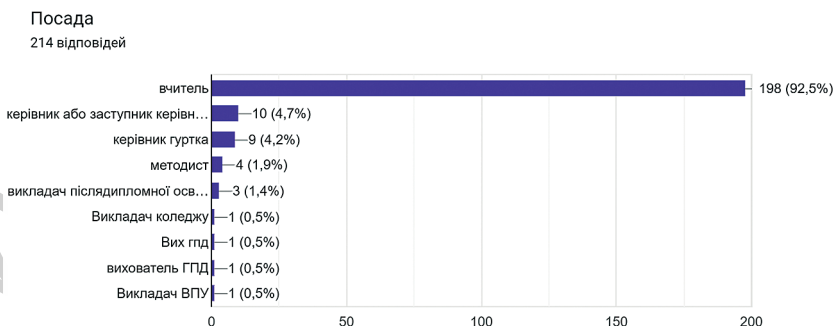

Рис. 1. Дані про учасників опитування (посада)

Більшість вчителів викладають кілька предметів : із 214 опитаних 136 мають додаткове навантаження (рис. 2).

Оберіть, будь ласка, предмет, з якого Ви маєте додаткове навантаження?
136 відповідей

Рис. 2. Дані про учасників опитування (додаткове навантаження)

В опитуванні взяли більше ніж 67 % вчителів, які мають педагогічний стаж більше ніж 20 % і лише 2 % вчителів, які 1 рік працювали в школі (рис. 3).

Педагогічний стаж
210 відповідей

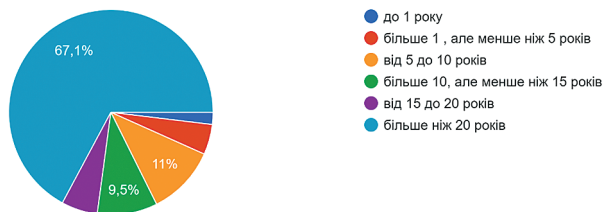

Рис. 3. Дані про учасників опитування (педагогічний стаж)

Більше половини педагогів (52,8 %) мають звання «Вчитель-методист» або «Старший вчитель», що свідчить про ґрунтовність висновків педагогів (рис. 4).

Кваліфікаційна категорія (очікувана після наступної атестації) та звання*

214 відповідей

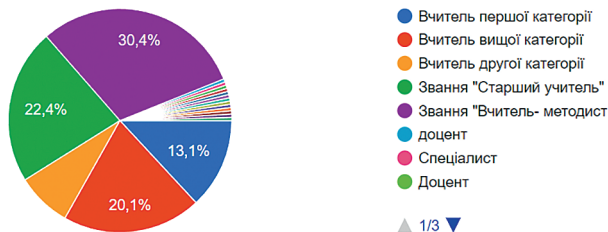

Рис. 4. Дані про учасників опитування (кваліфікаційна категорія)

Більшість педагогів (60,7 %) мають думку, що в умовах війни якість освіти погіршилась, 21,5 % — вважають, що залишилась такою ж як була в умовах карантину, 6,1 % — вказали, що залишається такою ж як була 3 роки назад, 6,5 % — опитаних вказали на її покращення (рис. 5).

Яка Ваша думка щодо якості освіти сьогодні?

214 відповідей

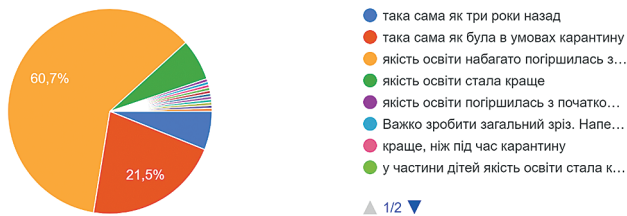

Рис. 5. Думка вчителів щодо якості освіти у 2022–2023 н.р., %

Відповіді вчителів, щодо необхідності використання ЗНО та НМТ для об'єктивного вимірювання якості освіти за різними формами показали, що більшість з них (80,95 %) віддають

перевагу ЗНО, НМТ та очним формам проведення зрізів знань (табл. 1, табл. 2).

Таблиця 1

Педагогічний стаж	Моніторинг внутрішній	Олімпіади, турніри	Формувальне оцінювання	Моніторинг зовнішній	Е-тести з платформ	Перевірки знань кожного уроку	ЗНО, НМТ
більше ніж 20 років	95	90	80	82	91	80	112
від 15 до 20 років	10	10	10	9	8	8	11
більше 10, але менше ніж 15 років	21	16	21	20	19	17	22
від 5 до 10 років	18	17	14	17	16	15	21
більше 1, але менше ніж 5 років	9	8	8	6	8	7	10
до 1 року	4	3	3	4	4	3	4
Загальний результат	157	147	136	138	146	130	180

Таблиця 2

Результати опитувань щодо інструментів об'єктивного вимірювання якості освіти за різними формами

Педагогічний стаж	Не вибрали інструмент	дистанційно	змішана форма	очно	Загальний результат
більше ніж 20 років	6,80 %	2,04 %	5,44 %	46,94 %	61,22 %
від 15 до 20 років	0,00 %		1,36 %	5,44 %	6,80 %

Педагогічний стаж	Не вибрали інструмент	дистанційно	змішана форма	очно	Загальний результат
більше 10, але менше ніж 15 років	0,00 %	0,00 %	0,68 %	10,20 %	10,88 %
від 5 до 10 років	0,00 %	1,36 %	0,68 %	9,52 %	11,56 %
більше 1, але менше ніж 5 років	0,00 %	0,00 %		5,44 %	5,44 %
до 1 року	0,00 %	0,00 %		2,04 %	2,04 %
Загальний результат	6,80 %	3,40 %	8,84 %	80,95 %	100,00 %

Лише 0,5 % вчителів вважають що рівень їх цифрової компетентності не впливає на якість освіти (рис. 6).

Чи впливає на якість викладання рівень цифрової компетентності вчителя?
214 відповідей

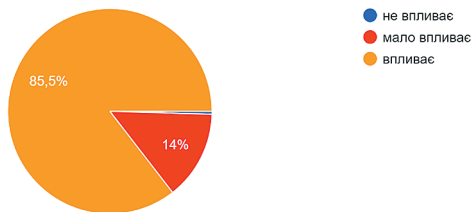

Рис. 6. Оцінка впливу цифрової компетентності на якість природничо-математичної, технологічної, інформатичної освіти

Найбільше, на думку 89,07 % вчителів на якість навчання впливає така складова цифрової компетентності як професійний розвиток, використання цифрових технологій для спілкування, спільної діяльності, що підтверджує важливість підви-

щення кваліфікації, коучингу вчителів, узгоджені з районними пріоритетами та потребами, 82,8 % педагогів мають достатній рівень цифрової компетентності і під цифровою трансформацією розуміють комплексну роботу у сфері освіти, яка передбачає створення безпечного електронного освітнього середовища, забезпечення необхідної цифрової інфраструктури закладів освіти, підвищення рівня цифрової компетентності та якісні зміни в освітніх послугах.

Педагогам було запропоновано варіанти факторів впливу на якість освіти, з яких вони мали обрати 5 значущих (табл. 3).

Власну відповідь щодо забезпечення якості освіти зазначили 4 % вчителів, зокрема: підняти зарплатню (2,0 %), не зменшувати зарплатню (1,0 %), та «розробити методику перевірки знань з максимальною добросовістю при відповідях з боку учня. Надавати перевагу усним відповідям, завданням практичного характеру. Будь-які тести та контрольні роботи викликають в учнів єдине бажання — знайти в Мережі готову відповідь» (1,0 %).

Таблиця 3

**Відповіді педагогів на запитання
«Як забезпечити якість освіти в умовах війни?», у %**

Заходи для забезпечення якості освіти	%
Використати всі можливості дистанційного навчання	18,6
Використати всі можливості змішаного навчання	59,5
Використовувати доповнену і віртуальну реальність у навчанні	18,1
Використовувати інтерактивні цифрові технології для зворотного зв'язку	29,0
Використовувати штучний інтелект в освіті	8,1
Вчителям постійно підвищувати рівень цифрової компетентності	39,5
Забезпечити доступ до швидкісного Інтернет	61,9
Забезпечити кожного учня і вчителя гаджетами	46,2
Забезпечити кожного учня паперовими підручниками та надати доступ до електронних версій	50,0
Запровадити форму навчання відповідно до умов воєнного часу	35,2

Заходи для забезпечення якості освіти	%
Зменшити кількість предметів	12,9
Змінити державні стандарти та розвантажити навчальні плани	26,2
Інтегрувати предмети, запроваджувати проектні методики навчання	11,9
Проводити моніторинги навчальних досягнень незалежними експертами	7,1
Створити е-підручники з 3D моделями, лабораторними практикумами,	50,0
Створити єдину освітню цифрову платформу навчання для учнів	39,0
Створити медіатеки електронних освітніх ресурсів	28,1
Створити спільноти з обміну досвідом вчителів	31,4
Узагальнити найкращий досвід вчителів та надати рекомендації	19,0
Забезпечити кожного учня паперовими підручниками та надати доступ до електронних версій	26,7

Використана література

Державна служба якості освіти України. Дослідження якості організації освітнього процесу в умовах війни у 2022/2023 навчальному році, 2023. URL: <https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2023/04/yakist-osvity-v-umovah-viyny-web-3.pdf>

Людмила Тереміленко,

вчитель хімії спеціалізованої школи № 304

Святошинського району міста Києва

Забезпечення якості освіти: інноваційні практики освітян столиці

2022–2023 навчальний рік — це рік випробувань, витривалості, викликів. Для мене особисто цей рік минув під гаслом: «Навчати навчаючись».

Вимоги сьогодення вимагають творчого пошуку нових технологій, оригінальних навчальних ідей, форм та методів, не-